

Sauðárkróki, 13. mars 2018

Atvinnuveganefnd Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Atvinnuveganefnd Alþingis hefur óskað eftir umsögn Bygðastofnunar um tillögu til þingsályktunar um stefnu stjórnvalda um uppbyggingu flutningskerfis raforku, mál 179.

Ferðamála-, iðnaðar- og nýsköpunarráðherra hefur lagt fram tillögu að stefnu í uppbyggingu flutningskerfis raforku. Tillagan er í þremur liðum, þ.e. almenn atriði er varða uppbyggingu flutningskerfis raforku, rannsóknir og greiningar og viðmið og meginreglur varðandi lagningu raflína.

Fyrsti liðurinn skiptist í 15 tölusetta liði sem leggja skal til grundvallar og er hægt að taka undir þá að langmestu leyti. Eitt vekur þó athygli en það er að samkvæmt lið 4 skuli ekki ráðist í línulagnir yfir hálendið.

Bygðastofnun fékk til umsagnar drög að kerfisáætlun Landnets fyrir árin 2016-2025 og veitti umsögn 10. janúar 2017. Í drögunum var einn valkosturinn lagning jafnstraumsjarðstrengs yfir hálendið. Mat stofnunarinnar var að þegar horft er til lengri framtíðar þurfi að skoða vel lagningu jafnstraumsjarðstrengs um hálendið milli Suðurlands og Norðurlands og líklegt að mun betri sátt sé um jarðstreng en loftlínu með tilliti til náttúruverndar og hagsmuna ferðaþjónustu.

Þó að ekki sé gert ráð fyrir þessum möguleika samkvæmt ofangreindum lið stefnumörkunarinnar kann vel að vera að jafnstraumstenging yrði niðurstaða þeirra sérfróðu aðila sem ætlað er að gera óháðar og sjálfstæðar rannsóknir á mismunandi tæknilegum lausnum við lagningu raflína.

Á málþingi sem Bygðastofnun stóð fyrir 8. mars síðastliðin kom fram í svari forstjóra Landnets við fyrirspurn að álitlegasti kosturinn í flutningskerfi raforku með jafnstraumstengingu sé hálendistenging milli Suðurlands og Norðurlands. Á málþinginu kom einnig fram að víða í Evrópu sé verið að skoða kosti á jafnstraumsflutningi milli landa og að kostnaður á búnað til að breyta riðstraumi í jafnstraum og síðan aftur í riðstraum hafi farið lækkandi. Þetta hefur Bygðastofnun ekki getað sannreynt enda er það ekki á verksviði stofnunarinnar. Bygðastofnun finnst hins vegar rétt að þessi kostur sé skoðaður

rækilega áður en orkuflutningar með jafnstraumi um hálendið eru afskrifaðir.

Nokkur byggðarlög eru ekki tengd flutningskerfi Landnets, svo sem Siglufjörður og Þórshöfn. Ekki virðist tekið á vanda þessara byggðarlaga í tillögunni en eðlilegt verður að telja að flutningskerfi Landnets mismuni ekki byggðarlögum eftir landfræðilegri staðsetningu.

Virðingarfyllt

Guðmundur Guðmundsson
*Sérfræðingur á þróunarsviði
Bygðastofnunar.*